

SVERIGES MANAGEMENTKONSULTERS (SMK) ETISKA RIKTLINJER (2023)

Allmänna förutsättningar

Detta dokument innehåller SMK:s etiska riktlinjer för professionellt utövande av rollen som managementkonsult. Riktlinjerna ligger till grund för föreningen Sveriges Managementkonsulters policy och verksamhet. De baserades initialt på den internationella Code of Conduct som fastställts av ICMCI (International Council of Management Consulting Institutes).

Under 2020 omarbetades riktlinjerna av föreningens etiska råd och beslutades av Sveriges Managementkonsulters styrelse i februari 2021. I denna version har smärre förtydliganden skett och beslutats av SMKs styrelse i januari 2023.

Till riktlinjerna finns även 12 etiska dilemman framtagna för att exemplifiera situationer som en managementkonsult kan ställas inför. Dilemnana är indelade i tre situationer; före och under uppdrag samt uppdrag där personliga relationer uppstår. Dilemnana återfinns på SMKs hemsida.

SMK har förbundit sig att upprätthålla och främja etiken i konsultationer. Medlemsföretag i SMK har ett ansvar att arbeta aktivt med att implementera riktlinjerna i sin verksamhet och att säkerställa att de efterlevs.

Definitioner

Managementkonsulter arbetar på ledningens uppdrag med tillfälliga och ofta företagsövergripande problemställningar. Managementkonsulter arbetar med att uppnå förbättringar i organisationer och dess olika processer. Målet är att uppnå maximal affärsnytta eller motsvarande effektiviseringar hos uppdragsgivaren. En viktig del av managementkonsultens uppdrag är att ge objektiv och oberoende rådgivning där kundens bästa står i fokus.

Konsultativt arbete är ett partnerskap med uppdragsgivare, i en medvetandegörande och utvecklande process, med ett tydligt syfte och med tydliga roller mellan parterna.

Professionell konsultrelation finns när konsultationen omfattas av en affärsmässig överenskommelse (kontrakt) som tydliggör båda parternas ansvar.

Rollerna i konsultrelationen klargörs ofta genom att skilja mellan uppdragsgivare/beställare och kund. I de fall då uppdragsgivare och kund är samma funktion/person används benämningen kund. I de fall det rör sig om olika funktioner/personer har SMK definierat dessa roller som:

- **Kund** är den som konsultationen riktar sig till såsom en chef, en ledningsgrupp eller en avdelning/enhet.
- **Uppdragsgivare/beställare** är organisationen, och dess företrädare, som betalar för konsultationen eller på andra sätt ser till att uppdraget kan genomföras. Uppdragsavtal ska under alla omständigheter tydligt klargöra de rättigheter, roller och ansvar som såväl uppdragsgivare/beställare som kund har (om de är olika funktioner/personer).
- **Intressekonflikt** är en situation, där konsulten har ett privat eller personligt intresse som är tillräckligt för att det ska kunna påverka syftet med dennes uppgift som managementkonsult och yrkesutövande.

1. Att verka för kundens bästa

Orealistiska förväntningar

Managementkonsulten ska åta sig projekt som är för kundens bästa och inte vilseleda uppdragsgivare genom att skapa orealistiska förväntningar eller utlova säkra resultat.

Precisering av förutsättningarna

Managementkonsulten ska före acceptandet av ett uppdrag i möjligaste mån försäkra sig om att det finns en ömsesidig acceptans av mål, roller och ansvar, omfattning och leverabler, engagerade konsulter, arbetsplan och ersättningsregler. Likaså ska personliga, finansiella eller andra intressen som kan påverka genomförandet av uppdraget, vara klagjorda.

Säkerställa uppdragets leverans

Managementkonsulten ska endast acceptera sådana uppdrag som han eller hon har kompetens och resurser att utföra.

Managementkonsulten ska arbeta effektivt och med omsorg för att säkerställa framdrift i uppdraget, i enlighet med överenskommelse och avtal.

Managementkonsulten ska arbeta utifrån en transparent dialog med uppdragsgivaren och en process för att säkra kvalitet och framdrift i uppdraget. En sådan process bör innehålla uppdragsdialog, uppföljning, justering av och ändringshantering för insatsen, löpande dialog och utvärdering/överlämning.

Managementkonsulten ska, då det efterfrågas, erbjuda professionella råd och vägledning till kund och uppdragsgivare.

Om ett managementkonsultföretag har anledning att tro att det överenskomna resultatet inte kommer att kunna skapas inom uppsatta avtalsvillkor, bör managementkonsultföretaget, utan dröjsmål, informera uppdragsgivaren/beställaren om detta och säkerställa att nödvändiga åtgärder vidtas.

2. Professionellt förhållningssätt

Managementkonsulten ska i alla avseenden agera professionellt i förbindelser med uppdragsgivare, allmänhet och kollegor från det egna eller andra konsultbolag.

Managementkonsulten ska handla på ett sådant sätt att förtroendet för managementkonsulten i dennes roll som managementkonsult säkerställs samt att anseendet för uppdragsgivaren/beställaren, konsultföretagets varumärke eller managementkonsulting som profession inte skadas.

Managementkonsulten ska uppge källor till använd forskning samt respektera rättigheter som andra professionella managementkonsulter utvecklat, genom att inte använda information eller metoder utan tillstånd.

Konfidentialitet

Managementkonsulten betraktar all information som erhålls i uppdrag, som konfidentiell och drar heller inte nytta av den för egen del eller möjliggör för tredje part att göra det.

Motstridiga intressen

Managementkonsulten ska aldrig dra personlig fördel av information som erhålls i uppdrag och inte heller möjliggöra att tredje part gör det.

Managementkonsulten ska undvika att agera i potentiellt motstridiga positioner eller parallella uppdrag, utan att berörda uppdragsgivare/parter, i förväg informeras om detta och ger sitt samtycke.

Diskriminering

Managementkonsulten ska inte agera diskriminerande i något avseende, till exempel avseende kön, sexuell läggning, ålder, etnicitet och religion.

Samarbete med andra konsulter

Managementkonsulten som, för utförandet av ett visst uppdrag, vill anlita annan konsult som underleverantör eller på annat sätt samarbeta med andra konsulter, ska informera uppdragsgivaren om detta och i förväg få dennes godkännande. Managementkonsulten ansvarar också för att anlitade personer uppfyller de krav och regler som gäller för den egna verksamheten, t ex dessa etiska riktlinjer.

Managementkonsult, som i uppdraget möter andra, av uppdragsgivaren anlitade konsulter, ska aktivt arbeta för ett gott samarbetsklimat och transparens i relationen med andra konsulter, med syfte att agera i uppdragets och uppdragsgivarens intresse.

Rekrytering av medarbetare från uppdragsgivaren/beställaren

Managementkonsulten ska avstå från att påverka anställd i uppdragsgivarens/beställarens organisation att överväga alternativ anställning, utan föregående diskussion med uppdragsgivaren.

3. Arvoden och finansiella intressen

Managementkonsulten ska säkerställa att tydlighet finns avseende överenskomna leveranser och att modell för finansiell ersättning är klagjord och transparent, i samband med uppdragsstart.

Managementkonsulten ska offerera lösningar och fakturera i enlighet med kontrakt, så att onormalt låga anbud, oseriös anbudsgivning, orimliga förväntningar och osund konkurrens undviks.

Managementkonsulten ska eftersträva oberoende och vare sig acceptera provision, kompensation eller andra fördelar från tredje part, i samband med rekommendationer till en uppdragsgivare, utan dennes vetskap och tillåtelse.

Managementkonsulten ska inte heller försumma att uppge ekonomiska intressen hos tredje part, vilka kan påverkas av sådana rekommendationer.